

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO HÀ NỘI
TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG HOÀNG CẦU

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

**NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC CHỦ NHIỆM
THÔNG QUA TỔ CHỨC HỘI THẢO “ CHÚNG EM
CÙNG THẦY CÔ XÂY DỰNG LỚP HỌC HẠNH
PHÚC” TẠI TRƯỜNG THPT HOÀNG CẦU**

Lĩnh vực: Giáo viên chủ nhiệm

Cấp học: THPT

Tên tác giả: Hà Phương Mai

Đơn vị công tác: Trường THPT Hoàng Cầu

Chức vụ: Giáo viên

NĂM HỌC 2022 – 2023

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

ĐƠN YÊU CẦU CÔNG NHẬN SÁNG KIẾN

Kính gửi: Hội đồng Khoa học ngành Giáo dục và Đào tạo

Họ và tên	Ngày tháng năm sinh	Nơi công tác	Chức danh	Trình độ chuyên môn	Tên sáng kiến
Hà Phương Mai	28/08/199 8	THPT Hoàng Cầu	Giáo viên	Thạc sĩ	Nâng cao hiệu quả công tác chủ nhiệm thông qua tổ chức hội thảo “ Chúng em cùng thầy cô xây dựng lớp học hạnh phúc” tại trường THPT Hoàng Cầu

- Lĩnh vực áp dụng sáng kiến (*nêu rõ lĩnh vực có thể áp dụng sáng kiến và vấn đề mà sáng kiến giải quyết*): Công tác chủ nhiệm
- Ngày sáng kiến được áp dụng lần đầu hoặc áp dụng thử, (ghi ngày nào sớm hơn): Ngày 03 tháng 01 năm 2023
- Mô tả bản chất của sáng kiến:
 - + Hiện nay nhiều giáo viên và học sinh đến trường trong tâm thế mệt mỏi, áp lực, không vui vẻ và hạnh phúc, vì vậy xây dựng lớp học hạnh phúc, trường học hạnh phúc đang là mong muốn của các thầy cô giáo chủ nhiệm quản lý lớp.
 - + Phát triển các kỹ năng mềm cần có của học sinh thông qua xây dựng nội dung chương trình, chia công việc rõ ràng cho từng học sinh và cho học sinh thực hành làm một buổi hội thảo quy mô cấp lớp.
- Những thông tin cần được bảo mật (nếu có): không
- Các điều kiện cần thiết để áp dụng sáng kiến: mô hình trường học, lớp học.
- Đánh giá lợi ích thu được hoặc dự kiến có thể thu được do áp dụng sáng kiến theo ý kiến của tác giả:

+ Giúp học sinh phát triển các kỹ năng mềm, thông qua chương trình, giúp học sinh nêu lên những suy nghĩ mong muốn của mình đối với thầy cô, bạn bè, nhà trường để từng bước xây dựng một lớp học, một trường học hạnh phúc.

- Đánh giá lợi ích thu được hoặc dự kiến có thể thu được do áp dụng sáng kiến theo ý kiến của tổ chức, cá nhân đã tham gia áp dụng sáng kiến lần đầu hoặc áp dụng thử nếu có:

Tôi xin cam đoan mọi thông tin nêu trong đơn là trung thực, đúng sự thật và hoàn toàn chịu trách nhiệm trước pháp luật.

Hà Nội, ngày 08 tháng 3 năm 2023

Người viết đơn

Hà Phương Mai

TRƯỜNG THPT HOÀNG CẦU
HỘI ĐỒNG SÁNG KIẾN

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

PHIẾU NHẬN XÉT ĐÁNH GIÁ

Họ tên tác giả: Hà Phương Mai

Tên đề tài: Nâng cao hiệu quả công tác chủ nhiệm thông qua tổ chức hội thảo “Chúng em cùng thầy cô xây dựng lớp học hạnh phúc” tại trường THPT Hoàng Cầu.

Lĩnh vực: Chủ nhiệm

STT	Tiêu chuẩn	Điểm tối đa	Điểm HKKH chấm
1	Sáng kiến có tính mới		
1.1	Hoàn toàn mới, được áp dụng đầu tiên	30	
1.2	Có cải tiến so với giải pháp trước đây với mức độ khá	20	20
1.3	Có cải tiến so với giải pháp trước đây với mức độ trung bình	10	
1.4	Không có tính mới hoặc sao chép từ các giải pháp đã có trước đây	0	
Nhận xét: Có cải tiến so với giải pháp trước đây với mức độ khá.			
2	Sáng kiến có tính áp dụng		
2.1	Có khả năng áp dụng trong phạm vi toàn ngành hoặc rộng hơn	30	
2.2	Có khả năng áp dụng trong đơn vị và có thể nhân ra một số đơn vị có cùng điều kiện	20	20
2.3	Có khả năng áp dụng trong đơn vị	10	
2.4	Không có khả năng áp dụng trong đơn vị	0	
Nhận xét: Có khả năng áp dụng trong điều kiện các lớp học.			
3	Sáng kiến có tính hiệu quả		
3.1	Có hiệu quả, đem lại lợi ích kinh tế - xã hội, có tính lan tỏa	30	30
3.2	Có hiệu quả, đem lại lợi ích kinh tế - xã hội	20	
3.3	Có hiệu quả, lợi ích phù hợp với mức độ phù hợp tại đơn vị	10	
3.4	Không có hiệu quả cụ thể	0	
Nhận xét: Có hiệu quả, đem lại hứng thú học tập, rèn luyện cho học sinh.			
4	Diễn trình bày		
4.1	Trình bày khoa học, hợp lý	10	10
4.2	Trình bày chưa khoa học, chưa hợp lý	5	
Nhận xét: Trình bày khoa học, hợp lý, đúng theo yêu cầu quy chuẩn.			
Tổng cộng: 80 điểm Đánh giá: ☒ Đạt (≥ 70 điểm) ☐ Không đạt			

Hà Nội, ngày 20 tháng 2 năm 2023

Chủ tịch hội đồng SKKN cơ sở

Lưu Thị Lập

MỤC LỤC

A. PHẦN MỞ ĐẦU	1
I. ĐẶT VẤN ĐỀ.....	1
1. Lí do chọn đề tài	1
2. Mục đích đề tài	3
3. Đối tượng nghiên cứu.....	3
4. Phạm vi nghiên cứu.....	3
5. Thời gian nghiên cứu.	3
II. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ.....	4
1. Cơ sở lý luận	4
1.1. Đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi học sinh THPT	4
1.2. Vai trò của giáo viên chủ nhiệm trong việc xây dựng lớp học hạnh phúc	4
2. Thực trạng về vấn đề trước khi áp dụng sáng kiến kinh nghiệm	7
2.1. Về giáo viên	7
2.2. Về học sinh.	8
3. Số liệu khảo sát trước khi áp dụng sáng kiến kinh nghiệm.....	9
B. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ	10
I. Các biện pháp xây dựng lớp học hạnh phúc thông qua công tác chủ nhiệm lớp.....	10
1. Nắm bắt chính xác và cụ thể từng đối tượng học sinh của lớp chủ nhiệm	10
2. Xây dựng chuyên đề hội thảo “Chúng em cùng thầy cô xây dựng lớp học hạnh phúc” cho tập thể lớp 11A3	11
II. Những thuận lợi và khó khăn khi thực hiện các giải pháp tại trường THPT Hoàng Cầu	23
1. Thuận lợi.	23
2. Khó khăn.....	23
C. KẾT LUẬN.	23
I. Kết quả.....	23
II. Đề xuất, kiến nghị.	25

A. PHẦN MỞ ĐẦU

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

1. Lí do chọn đề tài

Trung học phổ thông là cấp học quan trọng, đánh dấu sự trưởng thành, tương lai của một học sinh, ở cấp học này học sinh có sự thay đổi lớn về tâm, sinh lí. Vì vậy công tác chủ nhiệm lại càng trở lên vô cùng quan trọng vì giáo viên chủ nhiệm là người chịu trách nhiệm chính trong việc tổ chức và thực hiện nhiệm vụ giáo dục cho học sinh của lớp mình phụ trách về mọi mặt. Ngày nay học sinh đến trường không chỉ tiếp thu tri thức nhân loại mà trường học còn là nơi nuôi dưỡng tâm hồn, rèn luyện đạo đức, lối sống cho học sinh.

Bác Hồ đã từng khẳng định: “Tất cả mọi người sinh ra đều có quyền được sống, quyền tự do và mưu cầu hạnh phúc”. Như vậy, hạnh phúc là mưu cầu của mỗi cá nhân, là đích vươn đến, mục tiêu phấn đấu trong cuộc đời của mỗi con người, trong lĩnh vực giáo dục của mỗi quốc gia. Lấy cảm hứng từ mô hình “Happy School” của UNESCO, mô hình "Trường học hạnh phúc" bắt đầu triển khai thí điểm ở nước ta vào tháng 4/2018 và sau đó nhanh chóng được nhân rộng trong nhiều cơ sở giáo dục đào tạo trên cả nước.

Với học sinh để có được hạnh phúc trước hết là được sống trong một gia đình hạnh phúc với tình yêu thương của bố mẹ và người thân. Bên cạnh đó các em cần được phát triển trong một ngôi trường hạnh phúc – các em được học tập, được vui chơi, được chia sẻ, được thấu hiểu, được yêu thương, được tôn trọng.

Đối với giáo viên hạnh phúc không phải là kiếm được bao nhiêu tiền mà hạnh phúc là thay đổi được cuộc đời bao nhiêu người.

Đặc biệt năm 2020, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã phát động phong trào “ Trường học Hạnh phúc” (giai đoạn 2020 – 2021) trong toàn ngành Giáo dục. Có thể nói với tinh thần thẳng thắn, nhìn vào sự thật, đối diện với chính mình, khắc phục những nhược điểm của bản thân, các cuộc vận động và phong trào thi đua về “Trường học

hạnh phúc” đã và đang thổi luồng gió mới, tạo thêm sinh khí cho toàn xã hội, cho ngành giáo dục có thêm sức mạnh để hoàn thiện thiên chức “ Trồng người” của mình.

Xây dựng trường học hạnh phúc, mỗi trường học đều hướng tới mục tiêu: xây dựng môi trường giáo dục đem đến niềm vui, hạnh phúc cho cả giáo viên và học sinh, thầy cô thân thiện, học sinh tích cực. Trường học hạnh phúc là nơi không có bạo lực học đường, không có hành vi vi phạm đạo đức nhà giáo, không có những hành xử xúc phạm danh dự, nhân phẩm, thân thể nhà giáo và học sinh. Trường học hạnh phúc là nơi thầy cô và học sinh vui sống trong sẻ chia, cảm thông và yêu thương nhau. Đồng thời, nơi đó cũng là mái nhà chung mà mỗi ngày giáo viên và học sinh đến trường là một niềm hạnh phúc. Để kiến tạo được trường học hạnh phúc thì mỗi đơn vị lớp học trong nhà trường cũng cần xây dựng lớp học hạnh phúc. Nhưng thực tế thì sao? Hàng loạt câu chuyện không vui xuất hiện trong học đường vừa qua: tỉ lệ stress học đường tăng nhanh chóng, bạo lực học đường đáng báo động, mối quan hệ thầy trò căng thẳng,...tất cả những điều đó được phản ánh thường xuyên qua các kênh truyền thông, là một điều nhức nhối trong xã hội nói chung và nền giáo dục nói riêng

Vậy làm thế nào để mỗi ngày học sinh đến trường là một ngày vui, giáo viên đến trường mỗi ngày là niềm hạnh phúc, quan hệ giữa thầy cô và học trò là động lực để học sinh vươn tới tri thức? Xây dựng lớp học hạnh phúc là việc làm cấp thiết cần được các lực lượng giáo dục quan tâm lúc này.

Chính vì vậy mà tôi đã lựa chọn đề tài: **“NÂNG CAO HIỆU QUẢ CÔNG TÁC CHỦ NHIỆM THÔNG QUA TỔ CHỨC HỘI THẢO “ CHÚNG EM CÙNG THẦY CÔ XÂY DỰNG LỚP HỌC HẠNH PHÚC” TẠI TRƯỜNG THPT HOÀNG CẦU”**.

2. Mục đích đề tài

- Thông qua đề tài, tôi có cơ hội để trao đổi về phương pháp chủ nhiệm cùng với đồng nghiệp. Trên cơ sở đó, tôi có thể mở rộng và vận dụng tùy từng hoàn cảnh cụ thể của nhà trường, của từng lớp chủ nhiệm để đạt kết quả tốt hơn trong việc giáo dục học sinh, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục và uy tín của nhà trường.

- Học sinh của lớp chủ nhiệm được giáo dục bằng tình yêu thương và sự tôn trọng. Từ đó, tôi đưa ra biện pháp xây dựng lớp học hạnh phúc giúp học sinh lớp chủ nhiệm được phát triển toàn diện về năng lực, phẩm chất, đạo đức...

- Đề tài của tôi cũng nhằm giúp cho mục tiêu xây dựng trường học hạnh phúc thành công, nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện cho học sinh

3. Đối tượng nghiên cứu.

Đề tài nghiên cứu thực trạng tâm lý của học sinh và giáo viên khi đến trường và giải pháp nhằm xây dựng lớp học hạnh phúc tại trường THPT Hoàng Cầu.

4. Phạm vi nghiên cứu

- Giáo dục kĩ năng sống cho học sinh hàng tháng thông qua các tiết sinh hoạt, chào cờ, hàng ngày nhắc nhở, quản lý học sinh trên lớp.
- Đề tài được áp dụng thực tế lớp chủ nhiệm 11A3 năm học 2022 – 2023.

5. Thời gian nghiên cứu.

Thời gian nghiên cứu đề tài: năm học 2022-2023.

II. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

1. Cơ sở lý luận

1.1. Đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi học sinh THPT

Học sinh THPT là lứa tuổi “nhạy cảm”, đang dần hoàn thiện cả về trí tuệ và nhân cách. Ở lứa tuổi này, các em có nhiều ước mơ hoài bão, thích tìm tòi, khám phá song còn thiếu hiểu biết về xã hội. Học sinh rất hăng hái nhiệt tình trong công việc, rất lạc quan yêu đời nhưng cũng dễ bi quan chán nản khi gặp thất bại. Đây cũng là giai đoạn tiếp thu cái mới nhanh, các em thông minh sáng tạo nhưng cũng dễ sinh ra chủ quan, nông nổi. Các em luôn muốn khẳng định mình, muốn thể hiện cá tính, muốn người khác quan tâm, chú ý đến mình nhưng lại chưa kiểm soát được hành vi của bản thân. Vì thế, các em rất cần sự quan tâm kịp thời với các biện pháp giáo dục tích cực của các thầy cô giáo để góp phần hoàn thiện nhân cách, đồng thời giúp các em có định hướng cho tương lai.

1.2. Vai trò của giáo viên chủ nhiệm trong việc xây dựng lớp học hạnh phúc

Giáo viên chủ nhiệm là người được Hiệu trưởng bổ nhiệm, phân công chịu trách nhiệm về một lớp. Điều lệ trường Trung học ghi rõ: “Mỗi lớp có một giáo viên chủ nhiệm lớp do hiệu trưởng chỉ định, chọn trong số giáo viên giảng dạy ở lớp đó”. Như vậy, theo quy định, giáo viên chủ nhiệm là một chức danh được đặt ra để phục vụ công tác đào tạo và quản lý học sinh. Giáo viên chủ nhiệm lớp là người thay mặt hiệu trưởng nhà trường quản lý, tổ chức, giáo dục học sinh trong một lớp và chịu trách nhiệm trước ban giám hiệu, trước hội đồng giáo dục nhà trường về chất lượng giáo dục của lớp mình phụ trách. Chính vì thế, giáo viên chủ nhiệm là cầu nối đa

chiều giữa các lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường với tập thể học sinh lớp chủ nhiệm.

Có thể nói giáo viên chủ nhiệm chính là linh hồn của tập thể lớp, vừa là nhà quản lí, vừa là nhà giáo dục trong một tập thể thu nhỏ. Giáo viên chủ nhiệm lớp có vai trò quan trọng trọng việc giáo dục nhân cách học sinh một cách toàn diện. Bởi lẽ họ là người trực tiếp đảm đương vai trò quản lí học sinh một lớp, trực tiếp tổ chức cho học sinh thực thi mọi yêu cầu giáo dục do nhà trường đặt ra. Giáo viên chủ nhiệm được coi là cha mẹ trong một gia đình lớn mà ở đó những người con chính là học sinh thân yêu của mình. Giáo viên chủ nhiệm là người gần gũi học sinh nhất, hiểu rõ tâm tư tình cảm của học sinh, luôn trực tiếp uốn nắn kịp thời những hành vi sai trái và giúp đỡ học sinh trong học tập, chia sẻ, động viên học sinh trong học tập và cuộc sống. Giáo viên chủ nhiệm phải xây dựng khối đoàn kết trong tập thể, dìu dắt các em như con em mình trưởng thành theo từng năm tháng. Học sinh kính yêu giáo viên chủ nhiệm như cha mẹ mình, đoàn kết thân ái với bạn bè như anh em ruột thịt, lớp học sẽ trở thành một tập thể vững mạnh, hạnh phúc. Tình cảm của các thành viên trong lớp càng bền chặt, tinh thần trách nhiệm và uy tín của giáo viên chủ nhiệm càng cao thì chất lượng giáo dục càng tốt.

Công tác chủ nhiệm lớp là một vấn đề không mới nhưng nó luôn được yêu cầu đổi mới cho phù hợp với sự phát triển. Giáo viên chủ nhiệm có vai trò rất quan trọng đến sự phát triển nhân cách học sinh và các phong trào hoạt động của một tập thể lớp. Để có một tập thể vững mạnh, điển hình tiên tiến là điều mong ước của nhiều thầy cô giáo làm công tác chủ nhiệm. Nhưng điều này thật khó khăn! Chúng ta ai cũng biết rằng mỗi tập thể học sinh là mỗi mảnh ghép trong một bức tranh toàn cảnh của tập thể lớn nhà trường. Mỗi tập thể lớp có một không gian, một sắc màu riêng. Mỗi tập thể lớp có những thế mạnh, có những điểm yếu khác nhau nhưng đều chịu tác động bởi mục tiêu giáo dục chung của nhà trường. Tập thể học sinh có vững mạnh hay không, học sinh đến trường có hạnh phúc hay không phụ thuộc vào nhiều

yếu tố nhưng một trong những yếu tố ảnh hưởng lớn nhất vẫn là vai trò của giáo viên chủ nhiệm. Để xây dựng một lớp học hạnh phúc, người làm công tác chủ nhiệm cần giáo dục học sinh thông qua rất nhiều các hoạt động tập thể như: sinh hoạt chi đoàn, sinh hoạt theo chủ điểm hàng tháng, tham quan, trải nghiệm, thăm hỏi, giúp đỡ công việc gia đình của những em học sinh có hoàn cảnh khó khăn, neo đơn... Giáo viên chủ nhiệm phải biết cách tổ chức, lôi cuốn học sinh vào hoạt động tập thể để giáo dục dễ dàng, có hiệu quả hơn. Vai trò tổ chức của giáo viên chủ nhiệm thể hiện trong việc thành lập bộ máy tự quản của lớp, phân công trách nhiệm cho từng cá nhân, các tổ, nhóm, đồng thời tổ chức thực hiện các mặt hoạt động theo kế hoạch giáo dục được xây dựng hàng năm. Các hoạt động của lớp được tổ chức đa dạng và toàn diện, giáo viên chủ nhiệm lớp quán xuyến tất cả các hoạt động một cách cụ thể, chặt chẽ. Các phong trào thi đua học tập đi vào thực chất, các cuộc sinh hoạt các đoàn thể có nội dung hấp dẫn thanh, thiếu niên, phong trào văn hóa, văn nghệ, thể thao được tiến hành thường xuyên... Chất lượng học tập và tu dưỡng đạo đức của học sinh phụ thuộc rất nhiều vào trật tự, kỉ luật, vào tinh thần đoàn kết và truyền thống của tập thể lớp cũng như các hoạt động đa dạng của lớp. Ngoài ra, để xây dựng một lớp học hạnh phúc, người làm công tác chủ nhiệm cần giữ vai trò chủ đạo trong việc phối hợp với các lực lượng giáo dục. Gia đình, nhà trường và xã hội là ba lực lượng giáo dục, trong đó nhà trường là cơ quan giáo dục chuyên nghiệp, hoạt động có mục tiêu, nội dung, chương trình và phương pháp giáo dục dựa trên cơ sở khoa học, do vậy giáo viên chủ nhiệm phải là người chủ đạo trong điều phối các hoạt động giáo dục cùng với các lực lượng giáo dục đó một cách có hiệu quả nhất. Năng lực, uy tín chuyên môn, kinh nghiệm công tác của giáo viên chủ nhiệm lớp là điều kiện quan trọng để tập hợp lực lượng, phối hợp thành công các hoạt động giáo dục cho học sinh trong lớp, mang lại lợi ích cho học sinh lớp chủ nhiệm và tạo niềm hứng khởi cho các em khi đến lớp.

2. Thực trạng về vấn đề trước khi áp dụng sáng kiến kinh nghiệm

2.1. Về giáo viên

Với mong muốn hướng tới mục tiêu “Lớp học hạnh phúc” chính là sự yêu thương và cả thầy cô và học sinh đều là những người hạnh phúc, ngay cuối năm học 2021 -2022 tôi đã tạo phiếu xin ý kiến toàn bộ giáo viên bộ môn nhận xét về từng học sinh trong lớp cũng như tạo phiếu khảo sát giáo viên toàn trường với câu hỏi: “Thầy cô có cảm thấy hạnh phúc khi đến trường?”. Kết quả thống kê cho thấy, hầu như các thầy cô đều khá hài lòng về học sinh lớp 11A3, các con ngoan và có ý thức học tập khá tốt. Tuy nhiên còn một số học sinh có ý thức học tập và kỉ luật chưa cao, học sinh còn nói chuyện, nói leo trong giờ, không làm bài tập, không man sách vở làm cho giáo viên cảm thấy khó chịu và mất đi sự nhiệt huyết khi giảng dạy. Và khi thống kê phiếu ý kiến của giáo viên toàn trường về câu hỏi “Thầy cô có cảm thấy hạnh phúc khi tới trường?” thì tôi nhận thấy rằng đa số các thầy cô đều cảm thấy không hạnh phúc khi đến trường, vấn đề này xảy ra không thường xuyên và nguyên nhân chủ yếu do giáo viên bị áp lực từ nhiều phía.

Trước hết, chúng ta không thể không nói tới áp lực đến từ nội dung kiến thức, chương trình. Để có được các bài giảng chất lượng, nội dung chất lượng, phù hợp với đối tượng học sinh thì giáo viên luôn phải đầu tư chất xám, thời gian và công sức mỗi ngày. Việc đó ảnh hưởng rất nhiều đến cuộc sống sinh hoạt của giáo viên, nhất là những thầy cô đã có gia đình. Thứ hai là áp lực từ kết quả thi, thành tích trong giáo dục. Thứ ba là áp lực đến từ xã hội. Dự luận xã hội luôn đặt kì vọng cao cho giáo viên đứng lớp và ngành Giáo dục. Theo quan niệm từ xưa đến nay, giáo viên phải là những người chuẩn mực nhất, vừa có tài vừa có tâm. Thế nhưng, thực tế cho thấy, với sự phát triển của báo chí, của truyền thông mạng thì các tồn tại của ngành Giáo dục, của giáo viên dù là nhỏ nhất cũng được đưa lên với những tiêu đề giật gân.

Và cuối cùng đó là áp lực đến từ chính bản thân mỗi giáo viên, giáo viên luôn muốn làm tròn các vai xã hội của mình. Do đó, chúng ta đã tự đưa chúng ta và học

sinh vào những khuôn khổ, những đích do chúng ta tự đặt ra mà đôi khi không phù hợp với người học. Giáo viên luôn mong muốn học sinh yêu thích bộ môn của mình, phải học đều các môn, phải ngoan ngoãn lễ phép và phải thế này, phải thế kia... và những điều đó đã làm cho giáo viên tự tạo áp lực cho chính mình và quá nhiều kỳ vọng đối với học sinh. Đến khi thực tế học trò không đạt được những kì vọng như chúng ta mong muốn: học tập không tiến bộ, không chăm chỉ và có thái độ không đúng đắn... khiến cho chúng ta nhiều lúc cảm thấy chán nản, mệt mỏi, đam mê và nhiệt huyết với nghề giảm sút. Và thế là với giáo viên và học sinh mỗi ngày đến trường không còn là ngày vui, lớp học không còn là lớp học theo đúng nghĩa của giáo dục.

2.2. Về học sinh.

Qua khảo sát tôi nhận thấy học sinh đa số còn chưa hạnh phúc khi tới trường, tại sao lại như vậy có thể khái quát qua những nguyên nhân sau đây:

Nguyên nhân chủ quan: Ý thức học tập của một bộ phận học sinh chưa cao, động cơ học tập chưa rõ ràng, đến trường chỉ vì bố mẹ mong muốn. Chất lượng đầu vào thấp, học sinh chậm tiếp thu, kiến thức nền tảng môn học rất thấp nên học lên bậc trung học cảm thấy khó khăn chán nản vì học kém. Bản thân học sinh luôn cảm thấy kém cỏi, thiếu tự tin, ngại giao tiếp, không biết thể hiện bản thân. Một số học sinh khi thi khảo sát chất lượng vào 10 vì kết quả không được như mong muốn nên đã lựa chọn các ngôi trường không ưng ý, chính vì vậy tâm thế học sinh khi đến trường cũng không cảm thấy vui vẻ.

Nguyên nhân khách quan: Do áp lực trong giờ học, thi cử và sự kì vọng của thầy cô và phụ huynh. Thầy cô nặng lời với học sinh trước đám đông, nhất là với học sinh vi phạm. Giáo viên dạy không gây hứng thú cho người học khiến cho học sinh ỉ dũ, buồn ngủ. Có giáo viên luôn tạo áp lực quá sức cho học sinh khiến cho giờ học căng thẳng... Do bạo lực học đường, do không được chia sẻ quan tâm động viên từ bạn bè thầy cô.

3. Số liệu khảo sát trước khi áp dụng sáng kiến kinh nghiệm.

Tôi đã tiến hành khảo sát tâm lý học sinh ở những lớp tôi trực tiếp giảng dạy trong hai năm học cụ thể: 180 HS năm học 2021-2022 và 311 HS năm học 2022 – 2023 với câu hỏi “**Các em có hạnh phúc khi đến trường không?**”, tôi thu được kết quả như sau:

Năm học	Lớp	Sĩ số	Chưa bao giờ hạnh phúc	Hiếm khi hạnh phúc	Thỉnh thoảng hạnh phúc	Thường xuyên hạnh phúc
2021 – 2022	10A4	45	2	10	25	8
	10A5	45	3	18	19	5
	10A6	46	2	8	13	23
	10A7	44	3	13	20	11
2022 – 2023	11A3	44	0	10	12	22
	11A4	46	0	10	20	16
	11A5	43	1	12	10	20
	11A6	46	0	12	19	15
	10A7	46	2	14	20	10
	12A7	44	0	14	10	20
	12A10	42	0	12	10	20

Bảng 1: Thống kê số lượng học sinh trước khi áp dụng giải pháp

STT	Mức độ	11A3
1	Chưa bao giờ hạnh phúc %	0 HS (0%)
2	Hiếm khi hạnh phúc %	10 HS (22,7%)
3	Thỉnh thoảng hạnh phúc %	12HS (27,3%)

4	Thường xuyên hạnh phúc %	22HS (50%)
---	--------------------------	------------

Bảng 2: Thống kê % học sinh lớp chủ nhiệm trước khi áp dụng giải pháp

Từ bảng kết quả cho thấy tỉ lệ học sinh vẫn có những học sinh hiếm khi hạnh phúc khi tới trường và tỉ lệ học sinh thi thoảng hạnh phúc cao hơn nhiều so với tỉ lệ học sinh thường xuyên hạnh phúc. Vẫn còn đó học sinh thường xuyên hạnh phúc khi đến trường nhưng tỉ lệ rất thấp. Điều đó chứng tỏ rằng học sinh các lớp tuy khác nhau nhưng cảm giác được hạnh phúc khi đến trường đều rất ít.

B. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ

I. Các biện pháp xây dựng lớp học hạnh phúc thông qua công tác chủ nhiệm lớp

1. Nắm bắt chính xác và cụ thể từng đối tượng học sinh của lớp chủ nhiệm

Bản thân chúng tôi tuy mới ra trường, mới thực hiện công tác chủ nhiệm nhưng khi đứng trước nhiều đối tượng học trò với nhận thức, tính cách, hoàn cảnh sống khác nhau, tôi luôn tìm ra những biện pháp khác nhau để hoàn thành tốt nhiệm vụ. Trong đó, chúng tôi luôn tâm niệm và đề cao biện pháp đầu tiên có ý nghĩa quyết định, đó là: giáo viên chủ nhiệm hãy biến mình là người mẹ thứ 2 của tập thể lớp. Thật vậy, giáo viên chủ nhiệm chính là linh hồn của tập thể lớp, vừa là nhà quản lí, vừa là nhà giáo dục trong một tập thể thu nhỏ. Giáo viên chủ nhiệm được coi là “Hiệu trưởng” của một lớp, là người gần gũi học sinh nhất, hiểu rõ tâm tư tình cảm của học sinh, luôn trực tiếp uốn nắn kịp thời những hành vi sai trái của học sinh và giúp đỡ học sinh. Giáo viên chủ nhiệm cũng là người kịp thời phát hiện và phát huy

những năng lực nổi bật và phẩm chất học sinh. Để có một tập thể tốt về mọi mặt trước hết chúng tôi phải được học sinh chấp nhận là “người mẹ thứ hai”. Muốn vậy, chúng tôi phải gần gũi các em, phải có tấm lòng yêu thương chia sẻ cùng các em. Đồng thời giáo viên chủ nhiệm là chỗ dựa vững chắc để học sinh trao đổi tâm sự cùng hướng những niềm vui và cùng tháo gỡ những vướng mắc trong học tập và sinh hoạt, tạo niềm tin cho các em có ý chí vươn lên và coi tập thể lớp là tổ ấm thứ hai của mình.

Vì vậy, khi được Ban giám hiệu phân công lớp chủ nhiệm, trước hết tôi đã tìm hiểu hoàn cảnh, đặc điểm tâm sinh lý, nhân cách, những ưu điểm, hạn chế của từng học sinh thông qua các biện pháp sau :

-Nghiên cứu tình hình gia đình học sinh như trình độ học vấn, nghề nghiệp của cha mẹ học sinh, hoàn cảnh, mức sống, phương pháp giáo dục và những đặc điểm khác...

-Nghiên cứu học sinh: chất lượng học tập, đặc điểm cá biệt, thực trạng về tính chuyên cần, về phương pháp học tập, kết quả học tập, ý thức rèn luyện ở cáclớp trước...

-Gặp giáo viên chủ nhiệm cũ để nắm bắt tình hình chung, tình hình của từng học sinh.

2. Xây dựng chuyên đề hội thảo “Chúng em cùng thầy cô xây dựng lớp học hạnh phúc” cho tập thể lớp 11A3

Sau khi khảo sát tâm lý học sinh lớp sau khi nhận lớp vào tháng 9/2022 năm học 2022 – 2023. Số học sinh được khảo sát : 44 học sinh với câu hỏi “ Các em có hạnh phúc khi đến trường không” và với số liệu thu được ở Bảng 1 tôi nhận thấy rằng bản thân mình cần cố gắng hơn nữa để mang lại cho học sinh một không gian, môi trường học tập hạnh phúc. Vì vậy dưới sự chỉ đạo của ban giám hiệu nhà trường ngoài việc đổi mới tiết sinh hoạt, tăng cường giáo dục đạo đức, giáo dục kỹ năng sống, hoạt động ngoại khoá cho học sinh. Thì xây dựng chuyên đề hội thảo chính là

một bài kiểm tra tổng kết thu hoạch những gì đã giảng dạy, hướng dẫn, phát triển kỹ năng cho học sinh. Ở đây các con được tự mình xây dựng một chuyên đề lớn cấp lớp, với sự dự giờ của Ban giám hiệu nhà trường, đại diện ban phụ huynh, giáo viên chủ nhiệm lớp, giáo viên chủ nhiệm các tập thể lớp khác và toàn bộ ban cán sự các lớp. Đây được coi là một bước tiến nhảy vọt giúp học sinh phát triển toàn diện các kỹ năng cũng như chia sẻ các tâm tư tình cảm, nguyện vọng của bản thân, trải lòng với các bạn và giáo viên thông qua các hoạt động diễn ra trong suốt chương trình:

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO HÀ NỘI
TRƯỜNG THPT HOÀNG CẦU

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – tự do – Hạnh phúc

HƯỚNG DẪN NỘI DUNG VÀ CHƯƠNG TRÌNH HỘI THẢO LỚP 11A3

“Chúng em cùng thầy cô xây dựng lớp học hạnh phúc”

Năm học 2022-2023

1. Thời gian, địa điểm

- Thời gian: Tiết 3,4 chiều thứ 3 ngày 3/12/2022
- Địa điểm: P. Hội trường
- Dẫn chương trình: Như Thường
- Phụ trách ppt: Quang Huy
- Phụ trách kĩ thuật, chuyển slide: Trần Quang Minh

2. Tiến trình hội thảo.

1. Tuyên bố lí do, giới thiệu đại biểu.
2. Tiết mục văn nghệ của lớp (nhóm nhảy dự thi “Vũ điệu thanh xuân” chuẩn bị): 5 phút
3. Trò chơi khuấy động không khí chương trình: Tuân và Trần Vũ Anh Tuấn phụ trách (thời gian diễn ra: 5-7 phút)
4. Giáo viên chủ nhiệm phát biểu định hướng nội dung hội thảo (5 phút)
5. Tham luận của học sinh:
 - Tham luận 1: Ngọc Ánh: “Quan điểm về lớp học hạnh phúc và giá trị của lớp học hạnh phúc đối với mỗi học sinh”. Học sinh phụ trách nhận xét và đặt câu hỏi: Ngọc Diệp
 - Tham luận 2: Tuấn Nghĩa : “Những yếu tố cần có để tạo nên một lớp học hạnh phúc”. Học sinh phụ trách nhận xét và đặt câu hỏi: Gia Huy.
 - Tham luận 3: Thanh Tú: “Khái quát chung tình hình học tập và kỉ luật của lớp trong học kì I. Các ưu, nhược điểm?”. HS phụ trách nhận xét và đặt câu hỏi: Như Quỳnh.
6. Thảo luận chung: Toàn bộ tập thể lớp: chia lớp thành 6 tổ như vị trí ngồi trên lớp.
- Chia theo nhóm, GVCN lên ý tưởng nội dung thảo luận và điều khiển phần thảo luận, tổng kết nội dung thảo luận. (thời gian thảo luận: 7'). Có 3 nhóm thay mặt lên thuyết trình, 3 nhóm còn lại có cùng nội dung câu hỏi phụ trách nhận xét, đặt câu hỏi và phản biện. (yêu cầu nhóm nhận xét đưa ra ít nhất 2 câu hỏi cho nhóm thuyết trình).

Câu hỏi:

Câu 1: Theo các em, lớp chúng ta đã được coi là một lớp học hạnh phúc chưa? Vì sao?

Câu 2: Những ưu điểm và hạn chế của tập thể lớp trong trên hành trình xây dựng lớp học hạnh phúc?

Câu 3: Những điều em mong muốn từ phía nhà trường và thầy cô giáo và cha mẹ và bạn bè trong lớp để xây dựng lớp học hạnh phúc?

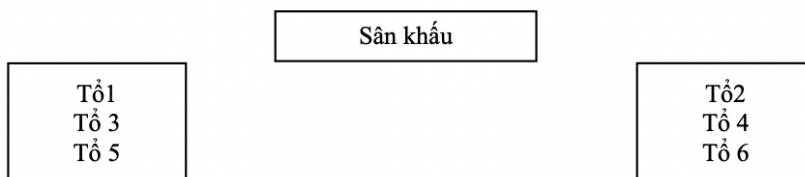
Phụ trách Câu hỏi

Tổ 1 (tổ trưởng: Quỳnh) + Tổ 2 (tổ trưởng: Quang Huy) : Câu 1

Tổ 3 (tổ trưởng: Gia Huy) + Tổ 4 (tổ trưởng: Diệp) : Câu 2

Tổ 5 (tổ trưởng: Nghĩa) + Tổ 6 (tổ trưởng: T.V.A.Tuân) : Câu 3

Sơ đồ chỗ ngồi phòng hội trường:

7. Giáo viên chủ nhiệm tổng kết hội thảo

Hình 1: Kịch bản nội dung hội thảo

Hình 2. MC chương trình

Hình 3. Giáo viên chủ nhiệm phát biểu nội dung, khai mạc hội thảo

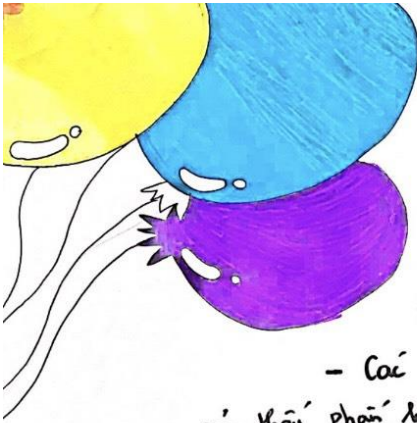
Hình 4,5,6: Tham luận của học sinh

Hình 7. Trò chơi khởi động

Hình 8,9: Học sinh lắng nghe, nêu ý kiến, quan điểm bản thân

⊗ Theo em lớp học của chúng ta có phải một lớp học hạnh phúc không? Nhóm 2

- Theo em, lớp 11A3 là một lớp học hạnh phúc.

⊗ Vì sao lớp 11A3 là một lớp học hạnh phúc?

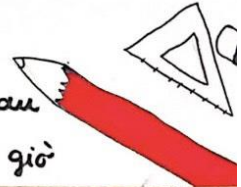
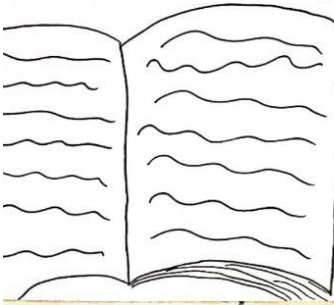
- Các bạn trong lớp hoà đồng với nhau, khiến cho ai cũng cảm thấy thoải mái khi đến trường.

- Các thầy cô luôn tôn trọng ý kiến của học sinh, lắng nghe và sửa đổi cho học sinh.

- Luôn có những hoạt động tập thể để gắn kết các bạn trong lớp với nhau (VD: Hoạt động STEM, văn nghệ...)

- Thầy cô nhiệt tình giúp đỡ học sinh trong các hoạt động, giờ học.

- Một tập thể 11A3 luôn giúp đỡ nhau trong học tập cũng như các hoạt động ngoài giờ

NHÓM 4

* Ưu điểm: +) Tránh được bạo lực học đường

+) Biến lớp thành 1 gia đình chung

+) Nơi mà các bạn ai cũng bình đẳng với nhau sẵn sàng giúp đỡ nhau trong cuộc sống - học tập.

* Hạn chế:

+) Tôn tại tệ nạn xã hội: thuốc đấm chơi game gây ảnh hưởng đến nếp sống học sinh lẫn sự nghiệp học tập

+) Giáo viên không hạnh phúc khi học sinh cũng không hạnh phúc được. Những bài giảng của giáo viên hạnh phúc mới thành hoa, lan tỏa truyền cảm hứng tới học sinh.

Hình 10,11. Học sinh hoạt động nhóm

Hình 12. Phụ huynh phát biểu ý kiến xây dựng lớp học hạnh phúc

Hình 13. Ảnh chụp tập thể lớp

Hoạt động đang mang tới thành công ngoài mong đợi với những chia sẻ tới từ từng thành viên trong tập thể lớp, các con tự tin hơn, mạnh dạn chia sẻ quan điểm của bản thân, những mong muốn từ thầy cô, nhà trường, bạn bè với tinh thần xây dựng, mong muốn tập thể lớp ngày càng đoàn kết, vững mạnh hơn. Học sinh còn cần được thể hiện những năng khiếu, đam mê của mình, do vậy nhà trường tạo điều kiện cho học sinh được tham gia trải nghiệm và tham gia các giải đấu thể thao. Và nhiều học sinh lần đầu được trải nghiệm cảm giác dẫn dắt, thuyết trình trước đám đông, trái ngược với một số học sinh còn lo lắng, run sợ tới mức quên cả nội dung trình bày, thì bên cạnh đó rất nhiều bạn tự tin thể hiện mk trước đám đông. Tập thể lớp còn rất vinh dự khi nhận được những đóng góp đầy tâm huyết đến từ Cô Phó hiệu trưởng nhà trường cũng như những lời nhận xét, chia sẻ với vai trò là những người làm cha làm mẹ với những mong muốn kì vọng đối với con. Qua hai tiết chuyên đề, tôi đã nhận được rất nhiều phản hồi tích cực từ phía phụ huynh và học sinh. Rất nhiều phụ huynh chia sẻ là các con chia sẻ rất nhiều về thầy cô và các bạn,

các con đi học về với tinh thần vui vẻ, hào hứng chia sẻ với phụ huynh về các vấn đề trên trường trên lớp. Các học sinh trong lớp cũng đoàn kết gắn bó với nhau hơn, tích cực chia sẻ, hướng dẫn và giảng bài cho nhau, tập thể lớp cũng trở nên vững mạnh hơn.

II. Những thuận lợi và khó khăn khi thực hiện các giải pháp tại trường THPT Hoàng Cầu

1. Thuận lợi.

- BGH nhà trường rất ủng hộ và tạo điều kiện cho GV.
- HS ngoan và rất năng nổ hoạt động.

2. Khó khăn.

- Cơ sở vật chất nhà trường chưa tốt, chưa có phòng riêng cho giáo dục kỹ năng sống.
- Đội ngũ giáo viên nhà trường còn nhiều giáo viên thỉnh giảng không có nhiều thời gian cho các con học sinh.

C. KẾT LUẬN.

I. Kết quả.

Kết quả khảo sát học sinh lớp 11A3 sau khi áp dụng các giải pháp của các lớp sau khi thực hiện hội thảo học 2021- 2022, 2022-2023 tôi thu được kết quả như sau:

Năm học	Lớp	Sĩ số	Chưa bao giờ hạnh phúc	Hiếm khi hạnh phúc	Thi thoảng hạnh phúc	Thường xuyên hạnh phúc
2021 – 2022	10A4	45	0	0	5	40
	10A5	45	0	2	3	40
	10A6	46	0	2	4	40
	10A7	44	1	2	8	34
2022 – 2023	11A3	44	0	0	1	43
	11A4	46	0	2	2	42

	11A5	43	1	2	7	30
	11A6	46	0	4	2	40
	10A7	46	2	6	8	30
	12A7	44	0	4	0	40
	12A10	42	0	0	10	32

Bảng 3 : Thống kê số liệu sau khi áp dụng giải pháp

STT	Mức độ	11A3
1	Chưa bao giờ hạnh phúc %	0 HS (0%)
2	Hiếm khi hạnh phúc %	0 HS (0%)
3	Thỉnh thoảng hạnh phúc %	1 HS (2,3%)
4	Thường xuyên hạnh phúc %	44HS (100%)

Bảng 4: Thống kê số liệu lớp 11A3 sau khi áp dụng giải pháp

Thông qua bảng số liệu khảo sát bảng 1+2 và bảng 3+4 tôi nhận thấy sau 1 năm học học sinh đã có sự thay đổi trạng thái cảm xúc khi các thầy cô giáo thay đổi, khi các thầy cô gần gũi, chia sẻ với học sinh thì học sinh cũng gần gũi chia sẻ với thầy cô tạo lên không khí lớp học và không khí trường học luôn vui vẻ. Để học sinh mỗi ngày tới trường đều là một ngày vui. Và làm tôi hạnh phúc nhất đó là dưới vai trò là một giáo viên chủ nhiệm, tôi đã giúp lớp đoàn kết, gắn bó và hạnh phúc với nhau hơn thông qua chương trình hội thảo xây dựng. Và sức ảnh hưởng, lan truyền tới từng bộ phận học sinh, giáo viên, phụ huynh trong lớp đã làm cho học sinh và thầy cô cảm thấy hạnh phúc và tích cực hơn mỗi khi tới trường. Tôi liên tục nhận được những tín hiệu phản hồi tốt từ phía các thầy cô giáo bộ môn, cha mẹ học sinh. Chính những điều đó làm tôi cảm thấy vững tin về hướng đi cũng như con đường mình lựa chọn là đúng đắn. Và tập thể lớp 11A3 cũng đã gặt hái được nhiều thành công sau kết quả thi cuối học kì 1:

- Lớp xếp loại xuất sắc.
- Điểm thi học kì 1 xếp thứ 3 toàn khối
- 8 học sinh có điểm trung bình các môn thi từ 8 trở lên

- Lớp có 16 học sinh đạt học sinh Giỏi, 27 học sinh đạt học sinh tiên tiến.
- Hạnh kiểm tốt 44/44 HS.

II. Đề xuất, kiến nghị.

Thông qua cuộc khảo sát nhỏ trên, tôi nhận thấy thầy cô rất cần thay đổi về cách tiếp cận, phương pháp giảng dạy để phù hợp với nhu cầu phát triển của xã hội hiện nay. Tuy nhiên, để có được những chủ đề sinh hoạt, những hoạt động ngoại khóa phù hợp với lứa tuổi đòi hỏi GV phải có nhiều đổi mới, đầu tư nhiều thời gian công sức nghiên cứu tìm tòi và cập nhật nhiều kiến thức mới.

Bên cạnh đó rất cần sự ủng hộ và chung tay của tất cả các lực lượng trong nhà trường để có thể tạo lên được những giờ học hạnh phúc, lớp học hạnh phúc và trường học hạnh phúc.

Trên đây chỉ là một vài kinh nghiệm nho nhỏ của tôi. Tôi rất mong sự đóng góp của lãnh đạo chuyên môn và các thầy cô đồng nghiệp, đặc biệt là Hội đồng chấm sáng kiến để giải pháp của tôi có hiệu quả hơn trong những năm chủ nhiệm và dạy học tiếp theo. Tôi xin chân thành cảm ơn!

Hà Nội, ngày 08 tháng 03 năm 2023

Tác giả

Hà Phương Mai

